

Lesekroken

AV TUVA BJØRKVOLD, FORFATTER, RESSURSLÆRER
FOR NYSJERRIGPER OG HØGSKOLELEKTOR I
NORSK VED HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS

Hva sier katten?

Engelsk: meow
Tysk: miau
Koreansk: yaong

FOTO: SHUTTERSTK.COM

QR-koder gir lyd til førlesingen

Undervisningsopplegg til artikkelen «Hva sier katten?» i Nysgjerrigper nr. 4–2015

Vis en QR-kode på en interaktiv tavle om mulig, eller hold opp bladet. Bruk så helst et nettbrett med god lyd til å skanne koden. (En app for å skanne og lage QR-koder kan lastes ned gratis.) Trykk på lydavspilling. Hva tror elevene de hører? Be elevene prøve å skrive ned lyden, og spill den av en gang til. La flere elever skrive sitt kattelyddord på tavla. Sammenlikn resultatene. Begynner de på samme bokstav? Hvilke konsonanter blir brukt? Bruker noen diftonger, bruker de samme vokaler flere ganger, eller ulike vokaler etter hverandre?

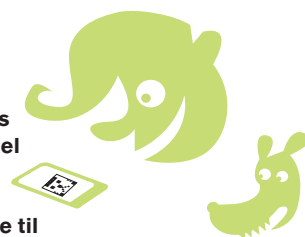
Elevene skal nå selv skanne de andre QR-kodene i artikkelen, høre på lyden og prøve å skrive den ned. Let også i teksten etter hvordan forskeren Bjarne O. Braastad har skrevet ned lyden. Det står noen ganger i overskriften, andre ganger i brødteksten.

I den ene oppgaven skal elevene selv prøve å finne ut så mye de kan om QR-koder, ut fra de erfaringene de har fått gjennom arbeidet med artikkelen. Læreren skal derfor bare si at det heter QR-koder, så elevene kan trekke ut kunnskap av arbeidet selv. Det er samlet informasjon i faktaboksen, som støtte til læreren.

Som etterarbeid inspirert av artikkelen kan elevene samle lyder fra ulike dyr. Ta opp lyder digitalt med for eksempel et nettbrett. Både kjæledyr, husdyr og fugler egner seg til å lage en digital samling for klassen. Hver lyd kan få en QR-kode som dere lager selv og lenker til den digitale samlingen på Internett. I klasserommet kan man da henge opp bilde av et dyr med QR-kode under. Andre kan inviteres til å skanne inn kodene og høre hvordan noen lokale dyr høres ut. (Dyrellyder egner seg til å legge på Internett, fordi en da unngår personvernproblematikken.)

QR-koder

- QR = quick response
- QR-koder er formet som et kvadrat med et lite kvadrat i tre hjørner
- Det er en «stille sone», en hvit kant, rundt kvadratet
- QR-koder er en type strekkode, men leses i to dimensjoner
- Strekkoder på for eksempel melkekartonger leses i én dimensjon
- Hver kode er unik
- QR-koder kan leses av med for eksempel smarttelefoner og nettbrett
- QR-koder leder ofte til nettadresser (URL)
- QR-koder er en fordel fordi man slipper å skrive inn nettadresser
- Man kan lage egne QR-koder og lenker til nettadresser

Om Nysgjerrigper og Lesekroken

Nysgjerrigper er Norges forskningsråds tilbud til alle elever og lærere på 1.–7. trinn. Vitenskapsmagasinet Nysgjerrigper, nettstedet nysgjerrigper.no, konkurransen Årets Nysgjerrigper og ulike lærertilbud er viktige deler av virksomheten. Les mer på nysgjerrigper.no

Med Lesekroken gir Nysgjerrigper tips til hvordan artiklene i bladet kan brukes til å øke elevens lesekompetanse i alle fag. Les mer på nysgjerrigper.no/lesekroken

